

Frelsen er vores grund til fest!

3. søndag e. trinitatis, 6. juli 2014, LGJ

Salmer: 25, 500, 454, Ren og retfærdig, 430, 385, 40v5

Lukas 15,11-32

Han sagde også: "En mand havde to sønner. **Den yngste sagde til faderen:** Far, giv mig den del af formuen, som tilkommer mig. Så delte han sin ejendom imellem dem. Nogle dage senere samlede den yngste alt sit sammen og rejste til et land langt borte. Der ødslede han sin formue bort i et udsvævende liv; og da han havde sat det hele til, kom der en streng hungersnød i landet, og han begyndte at lide nød. ... Så brød han op og kom til sin far. Mens han endnu var langt borte, så hans far ham, og han fik medynk med ham og løb hen og faldt ham om halsen og kyssede ham. ... **Men den ældste søn** var ude på marken. Da han var på vej hjem og nærmede sig huset, hørte han musik og dans, og han kaldte på en af karlene og spurgte, hvad der var på færde. Han svarede: Din bror er kommet, og din far har slagtet fedekalven, fordi han har fået ham tilbage i god behold. Da blev han vred og ville ikke gå ind. ... Mit barn, du er altid hos mig, og alt mit er dit. Men nu burde vi feste og være glade, for din bror her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er blevet fundet."

En far har problemer med sine to sønner, fordi de har problemer med deres far. Det handler om, hvordan Gud er mod det menneske, der ikke kan holde Gud ud længere. – Har fået nok af at leve det beskyttede og sikre liv. Og det handler om, hvordan Gud er mod den, som ikke kan holde Guds tilgivelse ud, hvis den er så radikal og betingelsesløs som Jesus praktiserer den! Den ene har fået kvalme af at leve efter Guds vilje. Hvordan forholder den evige og almægtige Gud og Skaber sig til? Den anden får kvalme af at Gud tilgiver den, der har soldet livet bort. Hvordan behandler Gud dem, som altid har overholdt hans bud og gjort Guds vilje, når de er utilfredse?

I: Den ene søn

Forestil dig situationen: En far havde to sønner. Den ene havde fået nok af at være søn og ønskede at få sin arv udbetalt. Frihed! Leve livet på egen hånd! Er det ikke meningen med livet? Man må vel blive voksen på et tidspunkt, så man kan rejse hjemmefra. - Men der er bare et lille problem: hvad skal man så leve af? Af arven! Af det, der følger med at være et menneske, selvfølgelig! Det vil jeg bruge. Giv mig det! Giv mig dine gaver, men lad mig være fri for dig. Giv mig min dag, men tving mig ikke til at sige tak! Giv mig frihed til at dyrke mig selv og andre mennesker, men tving mig ikke ind under dine snærende bånd og bud. Det er på tide, at jeg prøver at leve på egen hånd.

Kan man få denne frihed? Jesus svarer i lignelsen med et tydeligt "ja!" Den yngste sagde til faderen: Far, giv mig den del af formuen, som tilkommer mig. Så delte han sin ejendom imellem dem. Ingen diskussion. Han får, hvad han ønsker. - Sådan har ethvert menneske mulighed for at nyde skabningen, sig selv, andre mennesker, penge, seksualitet, intelligens og så meget andet. Vi kan leve, som vi lige nu har lyst til. Du kan bruge alt på dig selv. Du kan nyde livet med skøger og holde fest dag efter dag. Det er muligt. Vi ved det fra den virkelige verden. Og det er endda meget almindeligt. - Faderen **kunne** have gjort det umuligt for sin søn at rejse ved at tilbageholde arven. Men han udleverede den. Sådan **kunne** Skaberen og Livgiveren også have sat lås på livet, men det har han ikke gjort. Det ligner frihed ud over alle grænser. Men samtidig fortæller både lignelsen og virkeligheden, at der er en grænse for livet der, hvor vi vil leve det på egen hånd – uden livets Skaber. Døden sætter en grænse. Og før døden kan vi mærke dødens elendighed. Desuden er der en livslov, som intet menneske kan bryde: Nemlig, at vi høster, som vi sår. Hvis vi sår i egenkærlighed og gudløshed, høster vi elendige frugter. Og en dag har vi ikke mere, fordi livet er ebbet ud. Tanken er tom. Det erfarede denne søn. Han løb tør, da han havde levet det søde liv. Og nu var hans eneste alternativ at leve sammen med svinene og spise, hvad de spiste.

Vi kan næsten se farisæerne smilte og nikkede, når de hørte det. Ja, sådan går det, når man ikke holder sig til Guds bud. Men deres smil stivner om lidt.

Hvor skulle sønnen gå hen, da han havde mistet alt? Og hvor skal vi gå hen? Sønnen gik ind i sig selv og tænkte sin håbløse situation igennem. Han tænkte, at han var nødt til at indrømme, at han havde taget fejl og havde syndet. Men han forestillede sig ikke tilgivelsens mulighed. Nej, han ville foreslå sin far en aftale: at han fremover arbejdede som landarbejder, bare for at overleve. ... Og sådan ville han forsøge at møde den far, han havde krænket. Og så gik han hjemad. - En lang og tung vej. Han gik ikke,

fordi han havde lyst, men fordi han ikke kunne se nogen anden udvej, hvis han skulle overleve. – Sådan kan vi komme i den yderste nød, om ikke før, så når vi mærker, at vi skal dø.

Hvordan mødte Faderen da sin yngste søn? Jesus fortæller: *Mens han endnu var langt borte, så hans far ham, og han fik medynk med ham og løb hen og faldt ham om halsen og kyssede ham.* Det tyder på, at faderen havde dagligt spejdet i håb. Og da han så ham langt borte – måske udenfor byen – satte denne gamle far i løb - noget som ingen ældre jøde gjorde uden at miste sin værdighed. Han løb for at tage imod den søn, som havde vanæret sin far. Han omfavnede ham. Sønnen forsøgte at få det sagt, som han havde forberedt. Men faderen havde en helt anden plan: Du er jo min søn, også selv om du har soldet alt bort. Du var død for mig, men er nu blevet levende for mig. Du var fortabt, men er nu fundet. Og han gav ham alle beviser på, at han var hans søn: klædning, ring, sko, mad, fest.

Sådan er Gud! Han er som denne far, der længes efter sine mennesker, som fra begyndelsen var hans kære børn. Og hvad betyder vore omveje og afveje i den sammenhæng? Hvad betyder vore afsporinger og sidespring? Hvad betyder vores liv i selvished og egoisme, i gudløshed og på vej mod døden? De betyder, at vi var døden nær. Elendighed og ensomhed. Men vore synder ændrer ikke på Gud Faders kærlighed. Ifølge lignelsen var faderen fuld af længsel efter at tage imod sin søn. Gud er den hellige Gud, som har sat døden som grænse for livet, når vi lever det på egen hånd borte fra hans gode vilje. Men samtidig er Gud den lidende Gud, som kommer løbende til os. Se ham på korset! Hvorfor hang han der? For at bære vore synder. For at bære straffen for os. Den Gud, der længes, er den Gud, som selv bærer straffen for vore synder. Hele straffen.

Hvordan kommer mennesket hjem til Gud? Sønnen, som tænkte, at han måske skulle leve som daglejer resten af sin tilværelse, blev omfavnet af den lykkelige far. Faderen tog ham i sin favn og gav ham alt. Sådan er Gud. Han giver dig alt tilbage! Barnekår, tilgivelse, et nyt liv, et evigt liv. Og da bliver livet i verden et helt anderledes liv. Guds vilje er ikke længere det, der begrænser mig, men som giver mig mulighed for at leve i glæde og kærlighed og tjeneste. Så er der fest. Frelsesfest.

II: Den anden søn

Men Jesus fortæller også, hvordan behandler Gud dem, som altid har overholdt hans bud og gjort Guds vilje, men som får kvalme over, at Gud tilgiver den, der har soldet livet bort. Det fremgår af lignelsen: *Hans far gik så ud og bad ham komme ind.* Men den ældste søn siger så: *Nu har jeg tjent dig i så mange år og aldrig overtrådt et eneste af dine bud; men mig har du ikke givet så meget som et kid, så jeg kunne feste med mine venner. Men din søn dér, som har ødslet din ejendom bort sammen med skøger, da han kom, slagtede du fedekalven til ham.*

Hvad tænker du om den ældste søns ord til sin far? Hans argumentation lyder rimelig. Kunne faderen ikke komme sin søn i møde og indrømme, at han nok var gået for vidt? Kunne faderen ikke forstå, at det kan være svært at være kristen dag ud og dag ind, at følge Guds bud og aldrig have nogen fornøjelse af nogen art? Ikke engang en fest med et kid! Hvad har man så ud af at Gud siger: *Mit barn, du er altid hos mig, og alt mit er dit?* Hvorfor kommer faderen ikke sin søn i møde og siger: OK, jeg forstår dig. Derfor vil jeg holde en fest for dig om nogle uger som tak for din trofasthed og som påskønnelse for dit arbejde!

Men måske er problemet, at der slet ikke findes en søn, som aldrig har overtrådt et eneste af Guds bud. Den ældste søn lever i et bedrag. Han har hele tiden levet af pligt og under krav. Og han mener, at det er lykkedes. Derfor er den eneste fest, sådan et menneske kan holde, festen over, at man selv er lykkedes. - Men hvem ønsker at deltage i festen for det selvretfærdige menneske, som livet igennem har stødt andre fra sig og udtrykt utilfredshed med andre menneskers sløseri? Og mon ikke der bagved ligger en rugende misundelse over, at den selvretfærdige ikke også selv tog chancen og slog sig løs.

Jo, det er nok grunden til, at den ældste søn ikke forstår sin far, når faderen tilgiver hans bror og inviterer til festen. For han ved ikke hvad tilgivelse er, og hvad fællesskab og godhed er. Han ved kun, hvad det er at gå på arbejde og holde på sin ret. Derfor kan han ikke feste. Og slet ikke med den, der har fået livet tilbage gennem tilgivelsen. - Så er der måske kun én slags fest her på jorden: nemlig frelsens fest. Der er ingen fest for den, som er retfærdig i sig selv. For det menneske findes ikke.

Så lad os feste med hinanden – og nyde livet på grund af Frelsen – og leve det med Frelseren. Amen.